

Slavnostni govor.

Govoril nadučitelj *Janko Žirovnik*.

ep in pomenljiv dan je danes. Zbrali smo se, da praznujemo vesel in presrečen dogodek, ko je dal dobrotni nebeški Oče našemu preblagemu posvetnemu očetu in gospodarju, našemu presvetlemu cesarju Francu Jožefu I. dočakati 60. leto njegovega, vse narode naše mogočne domovine osrečujočega vladanja.

Dobro vzgojeni otroci kaj radi porabijo vsako priliko, da pokažejo svojim staršem spoštovanje in hvaležnost za neštete dobrote, ki so jih prejeli od njih.

Kadar je god očeta ali matere ali pa ob novem letu, se zbero, da jim voščijo srečo na duši in na telesu in ako morejo, jim še celo kaj darujejo.

A god in novo leto se redno ponavljata in sta že nekaj navadnega. Zato se pa vse bolj slovesno obhaja v družini n. pr. srebrna ali zlata poroke staršev. Navadno starši prav skrbno vzgajajo svoje otroke, a ne pričakujejo, da bi jim otroci kdaj povračevali vse velike stroške in težke skrbi. Zadoljni so že, če vidijo, da obrodi njihova skrb dober sad, to je, da rastejo otroci v starosti in modrosti ter obetajo biti kdaj pošteni in dobri ljudje.

Vsak dober in premišljen korak otroka je staršem v veliko zadoščenja ter lepo plačilo za njihovo skrb.

Zato je pa sveta dolžnost vsakega otroka, da sluša svoje dobre starše in vestno živi po njihovih naukih. S tem jim najbolj poplača vse dobrote in vso skrb.

Tako je v mali družini, ki nima niti svoje strehe, tako je v družini pod slamnato streho, tako je tudi v ponosnih meščanskih družinah.

Povsod se trudijo pravi starši, da bi otroke dobro vzgojili in vi, dobri otroci, poplačujete svojim staršem njihove dobrote in skrbi z gorko ljubeznijo in z lepim življenjem. S tem pa zagotové otroci sebi srečno življenje, saj jim je to obljubil sam Bog v četrti zapovedi, ko pravi, da bo tisti dolgo živel in se mu bo dobro godilo na zemlji, ki spoštuje svoje starše.

Kar je lepo in dobro v malih družinah, je prav in potrebno gotovo tudi v veliki družini, ki jo imenujemo državo.

Naša krasna domovina — naša mogočna Avstrija — je taka velika družina, kjer živi pod vodstvom enega očeta nad 40 milijonov ljudi raznih ver, raznih jezikov in raznih običajev. Vsi ti različni narodi se imajo prav dobro v družini svojega blagega očeta, svojega slavnega vladarja, ki vse enako ljubi in želi in dela na to, da bi se vsem nam dobro godilo na duši in na telesu.

Zato se ga pa spominjamo vsi ti otroci ob njegovem rojstnem dnevu dne 18. avgusta in ob njegovem godu 4. oktobra vsakega leta in prosimo zanj vsegamogočnega Stvarnika, da bi nam ga ohranil še mnoga leta in mu podelil vso srečo. — Kaj vse je on že za nas storil, ne bom zdaj tu našteval; saj boste to brali v raznih knjigah in se toliko bolj čudili in veselili teh dobrot, kolikor bolj jih boste premišljali. Omenjam naj le dveh neprecenljivih dobrot, ki smo jih prejeli od njega in zaradi katerih bo slovel, dokler bo stal svet, to sta ustava, to je pravica, da smemo z njim sporazumno delati postave, ki so naši veliki družini, naši državi v korist in čast — in pa še posebej postava, s katero se je uvedla splošna ljudska šola, kjer se vsak otrok po svojih zmožnostih lahko toliko izobrazí, da more na tej podlagi staviti svoje sreče dom.

Pred njim vsega tega ni bilo. Zato se pa posebno mi Slovenci skoraj nismo zavedali, kaj smo. — A odkar nas on vodi in vlada, smo se razvili tako, da se nam svet čudi. S tem smo pa tudi dokazali, da smo vredni boljšega življenja in vredni njegove dobrote.

Če se torej vsako leto parkrat hvaležno spominjamo svojega dobrega očeta — svojega presvetlega cesarja, kaj bi se ga še posebno letos ne, ko mu je Vsegamogočni dal dočakati 60. leto, odkar nas vlada?!

Šestdeset let je že veliko, ako jih človek sploh doživi. Če je pa kdo 60 let gospodar ali celo vladar tako obile in mnogovrstne družine, kakor je zbrana v naši mogočni Avstriji, tedaj se pa lahko reče, da je to posebna milost božja. — Koliko dobrih del in koliko hvaležnosti si je nabral v teh 60. letih naš presvetli cesar, se ne da povedati.

Vsak človek strmi in se nehoté hvaležno in spoštljivo priklanja pred to čestitljivo dobo!

Mi Slovenci smo pa še posebej dolžni velike hvaležnosti dobrotnemu vladarju, ker nas je takorekoč iz cestnega prahu dvignil k sebi in nas postavil v vrsto drugih večjih narodov, da smo lahko z njimi deležni vseh dobrot omike in napredka.

Kako mu pač hočemo to njegovo očetovsko skrb dostojno poplačati?! Z denarjem ne, ker ga nimamo in ga tudi ne potrebuje. S čim torej?

Najbolje mu jo bomo poplačali, če smo mu zvesto vdani in živimo točno po postavah, ki nam jih daje v naš blagor in v svojo čast.

Vsak v svojem delokrogu izpolnujemo svoje dolžnosti in dajmo Bogu, kar je božjega, cesarju pa, kar je cesarjevega! S tem bomo množili svojo srečo in moč mile domovine ter delali njenemu skrbnemu gospodarju največje veselje. — Zvesti in vdani njemu in njegovemu rodu bodimo in ob tej slovesni priliki prosimo vsegamogočnega Stvarnika, da naj ga vodi po potih sreče in ga ohrani do skrajnih mej človeškega življenja! Bog ohrani, Bog obvaruj nam cesarja! Živio! Živio! Živio!

Vravec in papiga.

Spisal *Polenčan.*

enca košate lipe je padala na okno prvega nadstropja bogato okrašene hiše. Ne daleč od nje pa je pobirala jata vrabcev raztrosena zrna. Hipoma se zasliši glas papige, ki je tičala v široki kletki na oknu. Eden vrabcev zagleda njeno raznobarno perje in sfrči na lipo občudovat lepega ptiča. V prvem trenutku ne more spraviti zaradi začudenja nobenega glasu iz grla, končno pa reče: „Kako lep ptič si vendar ti! Vse mesto te občuduje iz bližnjega drevoreda! Ko bi vendar jaz mogel biti deležen vsega tega!“

Papiga ga pa žalostna zavrne: „Kaj mi pomaga lepa obleka, ko vendar nisem svobodna in ne živim v svoji topli domovini? Kako zavidam tebe, svobodni vrabec!“

Vravec ji pa reče: „Čemu si želiš svobode? Tvoje domovje je sicer kletka; toda ni ti treba skrbeti za vsakdanji živež. V tvoji domovini ni zime, to vem, toda mene hoče umoriti pozimi mrz in takrat se spomnim ptičev, ki so v toplih sobanah ter jih imenujem srečne.“

V tem prileti lišček, in vrabec mu razodene ves pogovor; ta pa reče glasno, da je lahko slišala tudi papiga: „Vsak bodi zadovoljen s tem, kar je in kar ima!“

